

A Pendakwa Raya lwn Zul bin Hassan dan lain-lain

MAHKAMAH RAYUAN (PUTRAJAYA) — RAYUAN JENAYAH NO
A-06B-28–2011 TAHUN 2012

B RAUS SHARIF PMR, MOHTARUDIN BAKI DAN ZAWAWI SALLEH
HHMR
29 MEI 2013

C *Keterangan — Ejen perangkap — Kebolehterimaan keterangan — Sama ada
keterangan ejen perangkap boleh dipercayai — Sama ada keterangan ejen
perangkap memerlukan sokongan — Sama ada tertuduh-tertuduh boleh
disabitkan atas keterangan ejen perangkap — Akta Pencegahan Rasuah 1997
s 44(1)(b)*

D

*Undang-Undang Jenayah — Rasuah — Sama ada hakim gagal
mempertimbangkan keterangan secara kehakiman — Rayuan oleh pihak
pendakwaan — Rayuan terhadap pelepasan dan pembebasan tertuduh-tertuduh
— Tuduhan meminta dan/atau menerima wang tunai dan perkhidmatan seks
sebagai dorongan memperolehi projek — Sama ada elemen-elemen permintaan
dan penerimaan berjaya dibuktikan — Akta Pencegahan Rasuah 1997
s 10(a)(aa)*

E

F Dalam rayuan ini, pihak pendakwaan ('perayu') merayu terhadap keputusan
pesuruhjaya kehakiman Mahkamah Tinggi ('PK') yang menolak rayuan
perayu dan mengekalkan perintah pelepasan dan pembebasan di akhir kes
pendakwaan yang dibuat oleh mahkamah sesyen bagi beberapa pertuduhan di
bawah s 10(a)(aa) Akta Pencegahan Rasuah 1997 ('Akta'). Secara ringkasnya,

G responden-responden telah dituduh meminta dan/atau menerima wang tunai
dan perkhidmatan seks sebagai suatu dorongan agar memperolehi sebuah
projek pembangunan tanah dengan usaha sama Majlis Daerah Perak Tengah
(‘MDPT’). Seorang pegawai Penyiasat Badan Pencegah Rasuah (‘SP18’) telah
menerima maklumat bahawa terdapat perbuatan rasuah dan penyelewengan
projek pembangunan di Perbadanan Kemajuan Negeri Perak (‘PKNP’) dan
H MDPT melibatkan beberapa ahli politik dan seorang pekerja PKNP, Ruslan
bin Sahat (‘Ruslan’). SP18 telah mendapat kerjasama SP6 untuk bertindak
sebagai ejen perangkap yang menyamar sebagai pengurus projek. SP6 telah
bertemu dengan Ruslan dan meminta bantuan mendapatkan projek
I pembangunan tersebut dengan bantuan seorang Ahli Dewan Undangan
Negeri (‘ADUN’), Usaili bin Alias (‘responden ketiga’). Ruslan mencadangkan
kepada SP6 agar meletakkan RM180 juta sebagai harga cadangan projek
tersebut dan untuk mendapatkan projek tersebut, bayaran 10% daripada
jumlah harga projek akan dikenakan. 5% bayaran hendaklah dibayar sebelum

kelulusan diperolehi manakala 5% lagi selepas kelulusan dibuat. Perayu telah mengemukakan dua alasan utama bagi mencabar keputusan yang dibuat oleh PK iaitu: bahawa PK telah khilaf dari segi undang-undang dan fakta apabila memutuskan bahawa pihak pendakwaan telah gagal untuk membuktikan suatu kes *prima facie* terhadap responden-responden dengan mengekalkan perintah pelepasan dan pembebasan yang dibuat oleh hakim mahkamah sesyen ('HMS') dalam Kes No 61–7 Tahun 2008; Kes No 61–8 Tahun 2008, Kes No 6–10 Tahun 2008 dan kes No 61–125 Tahun 2008; dan bahawa PK telah khilaf dari segi undang-undang dan fakta apabila memutuskan bahawa peruntukan s 42 Akta tidak boleh digunakan sedangkan pihak pendakwaan telah berjaya membuktikan elemen permintaan dan/atau pemberian rasuah. Berdasarkan keterangan yang dikemukakan, perayu menghujahkan bahawa inti pati-inti pati s 10(a)(aa) Akta telah pun dibuktikan.

Diputuskan, menolak rayuan:

- (1) PK telah menimbangkan dengan teliti, kesemua keterangan yang dikemukakan oleh pihak pendakwaan dalam kes-kes tersebut dan beliau telah memberi alasan yang terperinci terhadap keputusan yang dibuatnya. Mahkamah bersetuju dengan alasan yang diberikan oleh PK dan tidak mendapati apa-apa sebab kukuh untuk mengganggu keputusan tersebut (lihat perenggan 47).
- (2) HMS dan PK telah membuat keputusan yang betul apabila memutuskan bahawa keterangan SP6 dikawal oleh s 44(1)(b) Akta. SP6 tidak boleh dianggap sebagai seorang saksi yang tidak boleh dipercayai dan keterangannya hendaklah diterima serta diperlakukan seperti mana-mana keterangan saksi biasa yang memberi keterangan di mahkamah. Keterangan seseorang ejen perangkap tidak memerlukan keterangan sokongan dan seseorang tertuduh boleh disabitkan atas keterangan ejen perangkap tanpa keterangan sokongan. Kedudukan keterangan SP6 adalah sama seperti keterangan seorang ejen perangkap dalam kes pengedaran dadah yang dikawal oleh s 40A Akta Dadah Berbahaya 1952. Keterangan SP6 hendaklah dipertimbangkan secara berhati-hati dan tidak boleh ditolak sepenuhnya tetapi hendaklah diteliti berdasarkan panduan-panduan yang dinyatakan (lihat perenggan 23–24).
- (3) Bagi pertuduhan pertama dan kedua terhadap responden ketiga, mahkamah bersetuju dengan keputusan PK bahawa pihak pendakwaan telah gagal membuktikan bahawa wang tersebut telah diterima secara rasuah bagi mendorong responden ketiga membantu SP6 mendapatkan projek yang dicadangkan dan/atau perbuatan tersebut bertentangan dengan undang-undang (lihat perenggan 48).
- (4) Mengenai pertuduhan keempat terhadap responden kedua dan ketiga, tidak terdapat keterangan langsung yang boleh menunjukkan bahawa

A responden ketiga telah berjanji atau bersetuju untuk membantu SP6
mendapatkan cadangan projek tersebut. Sebaliknya, keterangan yang
dikemukakan jelas menunjukkan bahawa wang tersebut sebenarnya
telah diberikan sebagai sumbangan bagi pilihan raya Permatang Pauh
(lihat perenggan 55).

B

[English summary]

In this appeal, the prosecution ('the appellant') appealed against the decision of
the judicial commissioner of the High Court ('JC') who had dismissed the
appellant's appeal and affirmed the order of discharge and acquittal at the end
C of the prosecution's case made by the sessions court for several charges under
s 10(a)(aa) of the Anti-Corruption Act 1997 ('the Act'). In short, the
respondents were charged of demanding and/or receiving cash and sexual
services as an inducement in order to obtain a land development project with
joint effort with the Majlis Daerah Perak Tengah ('MDPT'). An investigating
D officer from the Anti-Corruption Agency ('SP18') received and information
that there was act of bribery and abuse of the development project at the Perak
State Development Board ('PKNP') and MDPT involving several politician
and staff of PKNP, Ruslan bin Sahat ('Ruslan'). SP18 received cooperation
E from SP6 to act as agent provocateur who disguised as the project manager. SP6
met with Ruslan and asked for his help to obtain the development project with
the assistance of a Member of the State Executive Council ('EXCO'), Usaili bin
Alias ('the third respondent'). Ruslan suggested to SP6 to propose RM180m as
the proposed price for the project and to obtain the project, the payment of
10% of the total project price would be imposed. 5% of the payment must be
F paid upon approval. The appellant presented to primary grounds for
challenging the decision made by the JC ie: that the JC had erred in law and
facts when deciding that the prosecution had failed to prove a prima facie case
against the respondents by affirming the discharge and acquittal order made by
the sessions court judge (SCJ) in Case No 61-7 of 2008; Case No 61-8 of
G 2008, Case No 6-10 of 2008 and Case No 61-125 of 2008; and that the JC
had erred in law and in facts when decided that the provisions of s 42 of the Act
could not be used when the prosecution had successfully proven the elements
of solicitation and/or giving of bribe. Based on the evidence adduced, the
H appellant contended that the ingredients of s 10(a)(aa) had been established.

H

Held, dismissing the appeal:

- (1) The JC had carefully considered all the evidence adduced by the
prosecution in the cases and he had given detailed grounds for the
I decisions he made. The court agreed with the grounds provided by the JC
and did not find any strong reasons to disturb the decision (see para 47).
- (2) The SCJ and the JC had made the correct decision in deciding that the
evidence of SP6 was governed by s 44(1) of the Act. SP6 could not be
inferred as an untrustworthy and that his evidence must be admitted and

treated as any other ordinary witness testifying in the court. The evidence of an agent provocateur does not require corroborative evidence and an accused can be convicted on the evidence of the agent provocateur without corroborative evidence. The position of SP6's evidence was equal to and evidence by and agent provocateur in a drug trafficking case which was governed by s 40A of the Dangerous Drugs Act 1952. SP6's evidence must be carefully considered and could not dismissed as a whole but must be evaluated based on the guidelines stated (see paras 23–24).

- (3) For the first and second charges against the third respondent, the court agreed with the decision of the JC that the prosecution had failed to prove that the money was corruptly received to induce the third respondent help SP6 obtain the proposed project and/or the act was against the law (see para 48).
- (4) As per the fourth charge against the second and third respondent, there was no direct evidence which showed that the third respondent had promised or agreed to help SP6 obtain the proposed project. Instead the evidence adduced clearly showed that the money had in fact given as contribution for the Permatang Pauh election (see para 55).]

Nota-nota

Untuk kes mengenai sama ada hakim gagal mempertimbangkan keterangan secara kehakiman, lihat 4(1) *Mallal's Digest* (4th Ed, 2012 Reissue) perenggan 169.

Untuk kes-kes mengenai kebolehterimaan keterangan, lihat 7(1) *Mallal's Digest* (4th Ed, 2013 Reissue) perenggan 379–383.

Kes-kes yang dirujuk

Ahmad Shah bin Hashim v PP [1980] 1 MLJ 77; [1979] 1 LNS 4, MP (dirujuk)

Andy bin Bagindah v PP [2000] 3 MLJ 644, MR (dirujuk)

Balachandran v PP [2005] 2 MLJ 301; [2005] 1 AMR 323, MP (dirujuk)

Choong Oi Choo v PP & Another case [1986] 2 CLJ 231; [1986] CLJ (Rep) 325, MT (dirujuk)

Faisan Wasoh & Anor v PP (Rayuan No D-05–425 dan 426 Tahun 2010) (dirujuk)

Hari Bhadur Ghale v PP [2012] 6 MLJ 597; [2012] 7 CLJ 789, MP (dirujuk)

Kuruma Son of Kaniu v The Queen [1955] AC 197, PC (dirujuk)

Lim Hung Wang & Ors v PP [2011] 9 MLJ 752; [2011] 7 CLJ 318, MT (dirujuk)

Lim Kheng Kooi & Anor v Regina [1957] 1 MLJ 199; [1957] 1 LNS 36 (dirujuk)

Looi Kow Chai & Anor v PP [2003] 2 MLJ 65; [2003] 2 AMR 89, MR (dirujuk)

Mohd Ali Jaafar v PP [1998] 4 MLJ 210; [1998] 4 CLJ Supp 208, MT (dirujuk)

- A** *Ng Yiu Kwok and Ors v PP* [1989] 3 MLJ 166, MA (dirujuk)
PP v Dato' Saidin bin Thamby [2012] 3 MLJ 476; [2012] 4 CLJ 15, MR (dirujuk)
PP v Datuk Haji Harun bin Haji Idris (No 2) [1977] 1 MLJ 15; [1976] 1 LNS 97 (dirujuk)
- B** *PP v Mohamed Ali bin Mohamed Amin & Anor* [1979] 2 MLJ 57; [1979] 1 LNS 76 (dirujuk)
PP v Mohd Radzi bin Abu Bakar [2005] 6 MLJ 393; [2005] 6 AMR 203, MP (dirujuk)
- C** *Ram Singh v Col Ram Singh* AIR 1986 SC 3, MA (dirujuk)
Raphael Pura v Insas Bhd & Ors [2003] 1 MLJ 513; [2003] 1 CLJ 61, MP (dirujuk)
Ratten v R [1972] AC 379, PC (dirujuk)
Subramanian v PP [1956] 1 MLJ 220, PC (dirujuk)
- D** **Undang-undang yang dirujuk**
 Akta Dadah Berbahaya 1952 s 40A
 Akta Pencegahan Rasuah 1961 (dimansuhkan oleh Akta Pencegahan Rasuah 1997) s 3(a)(i)
- E** Akta Pencegahan Rasuah 1997 ss 10(a)(aa), 16, 39(4), 42, 44(1), 44(1)(b), 49
 Akta Undang-Undang Sivill 1956 s 3(1)
 Kanun Tatacara Jenayah s 180
- F** **Rayuan daripada:** Rayuan Jenayah No 42S(A)-4 Tahun 2010 (Mahkamah Tinggi, Ipoh)
Mohamad Abazafree bin Mohd Abbas (Ahmad Sazilee bin Abdul Kabri dan How May Ling bersamanya) (Timbalan Pendakwa Raya, Jabatan Peguam Negara Malaysia) bagi pihak perayu.
Abdul Roni bin Abd Rahman (Abdul Roni & Co) bagi pihak responden pertama, kedua dan keempat.
- G** *Surjan Singh Sidhu (Surjan Singh & Co) bagi pihak responden ketiga.*

Zawawi Salleh HMR:

- H** [1] Ini adalah rayuan oleh Pendakwa Raya Malaysia ('perayu') terhadap keputusan pesuruhjaya kehakiman Mahkamah Tinggi Ipoh, Perak ('PK') pada 22 April 2011 yang menolak rayuan perayu dan mengekalkan perintah pelepasan dan pembebasan di akhir kes pendakwaan yang dibuat oleh
- I** Mahkamah Sesyen Ipoh bagi beberapa pertuduhan di bawah s 10(a)(aa) Akta Pencegahan Rasuah 1997 ('Akta 575') yang boleh dihukum di bawah s 16 Akta yang sama.

[2] Terdapat juga rayuan silang ('cross-appeal') oleh Usaili bin Alias dan

Mohd Osman bin Mohd Jailu, iaitu responden kedua dan responden keempat di Mahkamah Tinggi terhadap keputusan PK yang mengakas keputusan hakim mahkamah sesyen dan memutuskan bahawa pendakwa raya telah berjaya membuktikan kes prima facie serta mengarahkan mereka membela diri. Walau bagaimanapun, rayuan silang ini tidak diteruskan. Pada pandangan kami, keputusan responden ketiga dan responden keempat untuk tidak meneruskan rayuan adalah wajar kerana keputusan sama ada pendakwa raya telah berjaya membuktikan kes prima facie dalam sesuatu kes bukanlah keputusan ('decision') yang boleh dirayukan ke Mahkamah Rayuan (lihat *Saad bin Abbas & Anor v Public Prosecutor* [1999] 1 MLJ 129; [1998] 4 CLJ 575; *Public Prosecutor v Letchumanan Suppiah* [2009] 5 CLJ 625; *Lim Hung Wang & Ors v Public Prosecutor* [2011] 9 MLJ 752; [2011] 7 CLJ 318).

[3] Semasa perbicaraan dijalankan di mahkamah sesyen, seramai 30 orang saksi pendakwaan telah dipanggil untuk memberi keterangan dan sejumlah 109 barang kes telah dikemukakan. Pada 28 September 2009, selepas SP3 memberi keterangan, timbalan pendakwa raya yang mengendalikan perbicaraan telah memaklumkan kepada mahkamah bahawa salah seorang tertuduh, iaitu Ruslan bin Sahat, telah meninggal dunia dan seterusnya pendakwa raya telah menarik balik pertuduhan terhadap beliau. Mahkamah telah meneruskan perbicaraan terhadap responden-responden yang lain.

[4] PK telah menolak rayuan pendakwa raya terhadap perintah pelepasan dan pembebasan hakim mahkamah sesyen bagi kes-kes yang berikut:

- (a) Kes No 61–7 Tahun 2008 terhadap responden pertama;
- (b) Kes No 61–8 Tahun 2008 terhadap responden kedua dan responden ketiga;
- (c) Kes No 61–10 Tahun 2008 terhadap responden ketiga berhubung dengan keempat-empat pertuduhan; dan
- (d) Kes No 62–125 Tahun 2008 terhadap responden kelima.

[5] Walau bagaimanapun, PK telah membenarkan rayuan pendakwa raya dalam Kes No 61–9 Tahun 2008 terhadap responden ketiga dan responden keempat berhubung dengan kesemua ketiga-tiga pertuduhan yang dikemukakan terhadap mereka. Oleh itu, responden ketiga dan responden keempat telah diperintahkan membela diri di hadapan mahkamah sesyen.

FAKTA KES

[6] Secara ringkas, responden-responden telah dituduh meminta dan/atau menerima wang tunai dan perkhidmatan seks daripada Mohamad Imran bin Abdullah ('SP6') sebagai suatu dorongan supaya beliau memperoleh projek

A yang dicadangkan, iaitu, untuk membangunkan tanah seluas 90 ekar di kawasan Pusat Bandar Seri Iskandar secara usaha sama dengan Majlis Daerah Perak Tengah ('MDPT').

B [7] Pada 2 Ogos 2008, Encik Firdaus bin Idris ('SP18'), seorang Pegawai Penyiasat Badan Pencegah Rasuah Negeri Perak, telah menerima maklumat mengatakan terdapat perbuatan rasuah dan penyelewengan yang melibatkan projek pembangunan di Perbadanan Kemajuan Negeri Perak ('PKNP') dan MDPT. Ia dikatakan melibatkan beberapa ahli politik dari Pakatan Rakyat yang pada masa itu membentuk Kerajaan Negeri Perak dan seorang yang bernama Ruslan bin Sahat yang bekerja di PKNP.

C [8] SP18 telah mendapat kerjasama SP6 untuk bertindak sebagai seorang agen *provocateur* dengan menyamar sebagai pengurus projek untuk Syarikat Imbangan Damai Sdn Bhd. SP6 telah bertemu dengan Ruslan bin Sahat (telah meninggal dunia). SP6 menyatakan Ruslan bin Sahat boleh membantu beliau mendapatkan projek pembangunan tersebut dengan bantuan seorang Ahli Dewan Undangan Negeri ('ADUN') bernama Usaili bin Alias (responden ketiga).

E [9] Ruslan bin Sahat mencadangkan kepada SP6 supaya meletakkan harga cadangan projek tersebut sejumlah RM180 juta dan bagi membantu mendapatkan projek tersebut, bayaran 10% dari jumlah harga projek akan dikenakan. 5% bayaran hendaklah dibayar sebelum kelulusan diperolehi dan 5% lagi selepas kelulusan dibuat.

F [10] Beberapa pertemuan, perbincangan dan lawatan tapak telah dilakukan oleh pihak-pihak yang terlibat, iaitu, SP6, Ruslan bin Sahat, Usaili bin Alias (responden ketiga), Zul bin Hassan (responden pertama) dan Faizul Azrim (responden keempat).

G [11] Responden ketiga telah mengatur pertemuan SP6 dengan seorang Ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri ('Exco') bernama Jamaluddin bin Mohd Radzi (responden kedua).

H [12] Kronologi transaksi-transaksi yang berlaku dan pertuduhan-pertuduhan yang dikemukakan terhadap responden-responden telah diringkaskan oleh PK di ms 52–53 rekod rayuan seperti berikut:

I

Pertuduhan	Tarikh/Masa/Tempat	Intipati Pertuduhan	Responden Yang Dituduh	No Kes	A
Pertama	10.8.2008, jam lebih kurang 9.40 pagi, di Pusat Bandar Seri Iskandar (tapak)	Menerima RM1,000	Responden 3	61-10-2008	B
Kedua	11.8.2008, jam lebih kurang 6.50 petang, di Coffee House, Hotel Excelsior	Menerima RM9,000	Responden 3	61-10-2008	C
Ketiga	12.8.2008, jam lebih kurang 5.00 petang, di Medan Istana 2, Bandar Ipoh Raya	Menerima RM5,000 untuk Responden 2	Responden 3	61-10-2008	D
Keempat	14.8.2008, jam lebih kurang 11.40 pagi, di Tingkat 1, Pejabat SUK	Menerima RM5,000 (dibaca bersama seksyen 34 KK)	Responden 2 & 3	61-8-2008	E
Kelima	14.8.2008, jam lebih kurang 11.40 pagi, di Pejabat SUK	Meminta RM5,000 untuk Responden 4	Responden 3	61-10-2008	F
Keenam	14.8.2008, jam lebih kurang 8.10 malam, di Sri Sayang Apartment	Menerima perempuan bagi tujuan mengadakan hubungan seks	Responden 1	61-7-2008	G
Ketujuh	14.8.2008, jam lebih kurang 8.10 malam, di Sri Sayang Apartment Pusat Bandar Seri Iskandar (tapak)	Menerima perempuan bagi tujuan mengadakan hubungan seks	Responden 5	62-125-2008	H
Kelapan	16.8.2008, jam lebih kurang 7.15 malam, di Aquarius Restaurant	Menerima RM5,000 (dibaca bersama seksyen 34KK)	Responden 3 & 4	61-9-2008	I

A	Kesembilan	16.8.2008, jam lebih kurang 7.15 malam, di Aquarius Restaurant	Meminta RM100,000 (dibaca bersama seksyen 34KK)	Responden 3 & 4	61-9-2008
B	Kesepuluh	19.8.2008, jam lebih kurang 6.15 patang, di Restoran Kluang Station Cafe,	Menerima RM100,000 (dibaca bersama seksyen 34 KK)	Responden 3 & 4	61-9-2008
C					

RAYUAN

D [13] Di hadapan kami, Encik Mohamad Abazafree bin Mohd Abbas, timbalan pendakwa raya terpelajar yang mewakili perayu telah mengemukakan dua alasan utama bagi mencabar keputusan yang dibuat oleh PK, seperti berikut:

E (a) bahawa PK telah khilaf dari segi undang-undang dan fakta apabila memutuskan bahawa pihak pendakwaan telah gagal untuk membuktikan suatu kes prima facie terhadap responden-responden dengan mengekalkan perintah pelepasan dan pembebasan yang dibuat oleh hakim mahkamah sesyen dalam kes-kes No 61–7 Tahun 2008; Kes No 61–8 Tahun 2008, Kes No 6–10 Tahun 2008 dan kes No 61–125 Tahun 2008; dan

F (b) bahawa PK telah khilaf dari segi undang-undang dan fakta apabila memutuskan bahawa peruntukan s 42 Akta 575 tidak boleh digunakan sedangkan pihak pendakwaan telah berjaya membuktikan elemen permintaan dan/atau pemberian rasuah.

G

H [14] Bagi menyokong alasan (a), timbalan pendakwa raya terpelajar telah mengemukakan jadual keterangan yang terperinci bagi menunjukkan bahawa responden-responden telah meminta dan/atau menerima rasuah (lihat penghujahan bertulis dan penghujahan lanjut perayu). Berdasarkan jadual keterangan tersebut, timbalan pendakwa raya berhujah bahawa perayu telah berjaya membuktikan suatu kes prima facie terhadap kesemua responden.

I [15] Timbalan pendakwa raya terpelajar menggesa supaya kami meneliti keterangan yang dikemukakan oleh saksi-saksi pendakwaan secara menyeluruh, yang bermula dari pertemuan pertama pada 6 Jun 2008 antara SP6 dengan Ruslan bin Sahat; pertemuan dan perbincangan susulan antara pihak-pihak yang terlibat; sehinggalah penyerahan dan/atau penerimaan wang serta perkhidmatan seks diberikan.

[16] Berdasarkan keterangan yang dikemukakan, timbalan pendakwa raya berhujah bahawa sesungguhnya inti pati-inti pati s 10(a)(aa) Akta 575 telah dibuktikan, di mana responden-responden telah: **A**

- (a) meminta/menerima suapan;
- (b) menerima suapan itu secara rasuah; dan **B**
- (c) meminta/menerima suapan sebagai suatu dorongan untuk membantu SP6 bagi mendapatkan projek yang dicadangkan tersebut.

[17] Peguambela-peguambela terpelajar responden-responden bergantung kepada hujah-hujah bertulis yang difailkan di Mahkamah Tinggi dalam mempertahankan keputusan yang dibuat oleh PK. **C**

[18] Kami telah meneliti, mengkaji dan menghayati kesemua hujah yang telah dikemukakan dengan cermat dan mendalam bagi membolehkan satu keputusan mengikut undang-undang dapat dibuat. **D**

PERSOALAN UNDANG-UNDANG

[19] Berdasarkan rekod rayuan, adalah jelas bahawa bagi membuktikan kes terhadap responden-responden, pihak pendakwaan banyak bersandar kepada keterangan-keterangan yang berikut: **E**

- (a) keterangan agen *provocateur* (SP6); **F**
- (b) keterangan mengenai apa yang diberitahu oleh Ruslan bin Sahat (telah meninggal dunia) kepada SP6;
- (c) keterangan perbualan telefon yang dipintas dan dirakam oleh pihak pendakwaan; dan **G**
- (d) pemakaian anggapan statutori di bawah s 42 Akta 575.

[20] Pada hemat kami, keputusan mengenai persoalan undang-undang ini akan memberi kesan terhadap penilaian keterangan yang dikemukakan oleh pihak pendakwaan bagi membuktikan inti pati-inti pati pertuduhan-pertuduhan yang dirayukan. Sekiranya beberapa aspek keterangan penting pendakwaan telah diputuskan tidak boleh diterimamasuk ('inadmissible'), tentunya ia akan menjejaskan kecukupan keterangan ('sufficiency of evidence') yang diperlukan bagi membuktikan suatu kes prima facie terhadap pertuduhan-pertuduhan yang dikemukakan terhadap responden-responden sebagaimana yang ditetapkan oleh s 180 Kanun Prosedur Jenayah dan berdasarkan panduan-panduan yang diberikan oleh, antara lain, kes *Balachandran v Public Prosecutor* [2005] 2 MLJ 301; [2005] 1 **H**
I

- A AMR 323; *Looi Kow Chai & Anor v Public Prosecutor* [2003] 2 MLJ 65; [2003] 2 AMR 89; dan *Public Prosecutor v Mohd Radzi bin Abu Bakar* [2005] 6 MLJ 393; [2005] 6 AMR 203.

- B [21] Kami akan membincangkan persoalan undang-undang tersebut satu per satu.

(a) Keterangan agen *provocateur* (SP6)

- C [22] Timbalan pendakwa raya dan peguambela terpelajar tidak mempertikaikan fakta bahawa SP6 ialah seorang agen *provocateur*. Hakim mahkamah sesyen telah membuat penemuan fakta yang disahkan oleh PK bahawa SP6 telah diminta oleh SP18 untuk bertindak sebagai agen *provocateur*. Bahkan SP6 sendiri mengakui semasa pemeriksaan balas bahawa
- D beliau hanya akan dibayar atas perkhidmatannya sebagai agen *provocateur* selepas tangkapan dibuat. Berdasarkan keterangan, nampaknya SP6 telah memainkan peranan penting untuk memerangkap responden-responden.

- E [23] Pada hemat kami, hakim mahkamah sesyen dan PK telah membuat keputusan yang betul apabila memutuskan bahawa keterangan SP6 adalah dikawal oleh s 44(1)(b) Akta 575. Justeru, SP6 tidak boleh dianggap sebagai seorang saksi yang tidak boleh dipercayai dan keterangannya hendaklah diterima serta diperlakukan seperti mana-mana keterangan saksi biasa yang memberi keterangan di mahkamah. Keterangan seseorang agen *provocateur*
- F tidak memerlukan keterangan sokongan dan seseorang tertuduh boleh disabitkan atas keterangan agen *provocateur* tanpa keterangan sokongan.

- G [24] Pada pandangan kami, kedudukan keterangan SP6 adalah sama seperti keterangan seorang agen *provocateur* dalam kes pengedaran dadah yang dikawal oleh s 40A Akta Dadah Berbahaya 1952. Tafsiran 'agen *provocateur*' telah dijelaskan oleh kes *Hari Bhadur Ghale v Public Prosecutor* [2012] 6 MLJ 597; [2012] 7 CLJ 789, apabila Mahkamah Persekutuan memutuskan seperti berikut:

- H 17. Reverting now to the case at hand the starting point is to consider the judicial pronouncement of who is an agent provocateur. It is 'one who provokes or suggests the commission of an offence to another person hoping that the latter will go along with his suggestion so that the other person may be convicted of the offence the agent provocateur suggested'. (See *Wan Mohd Azman bin Hassan v Public Prosecutor*
- I [2010] 4 MLJ 141; [2010] 4 CLJ 529).

18. In other words 'a person who entices another to commit an express breach of the law which he would not otherwise have committed, and then proceeds or informs against him in respect of such offence'. (See *United Kingdom Report of the Royal Commission on Police Powers and Procedure* [1929] Cmd 3297).

19. Thus, it denotes that any person can be an agent provocateur and need not be only a class or category of persons or members of a law enforcement agency. But more often than not an agent provocateur is generally 'an agent of the state - usually a law enforcement officer or a controlled informer' who 'causes someone to commit an offence in order that he should be prosecuted per Lord Hoffmann, para 35 in *Regina v Loosely* [2001] UKHL 53.

25. Be that as it may it should nevertheless be understood that when an agent provocateur is called upon to testify in court he is just another witness and his evidence is therefore subject to the general rules of evidence and procedures, both statutory and common law.

[25] Dalam kes *Mr Faisan Wasoh & Anor v Public Prosecutor* (Rayuan No D-05-425 dan 426 Tahun 2010), mahkamah ini telah membuat keputusan yang mempunyai kesan yang sama. Mahkamah menyatakan seperti berikut:

[10] ... It is true that as an agent provocateur, PW7 had played a very active role and participated in the plan in the entrapment process set up by the police leading to the arrest of the appellants and the seizure of the drugs. We are mindful that the prosecution's case was based entirely on the evidence of PW7 to prove that the appellants had the prerequisite knowledge about the dangerous drugs found from the various parts of the vehicle. Here we will mention one important point regarding the provisions of s 40A(1) of the Act. That provision stipulates that no agent provocateur shall be presumed to be unworthy of credit by reason only of his having attempted to abet or abetted the commission of an offence if the attempt to abet or abetment was for the sole purpose of securing evidence against such person. It is an established principle of law that an agent provocateur's evidence requires no corroboration and that an accused person can be convicted on the uncorroborated evidence of the agent provocateur if the court accepts the truth of the evidence (see *Wan Yurillhami bin Wan Yaacob & Anor v Public Prosecutor* [2010] 1 MLJ 749; [2010] 1 CLJ 17, *Namasiyiam Doraisamy v Public Prosecutor & other cases* [1987] 2 MLJ 336; [1987] CLJ (Rep) 241, *Tee Thian See v Public Prosecutor* [1996] 3 MLJ 209 and *Public Prosecutor v Mohamed Halipah* [1982] 1 MLJ 155). Where the evidence of a witness does not require to be corroborated in law, there is no obligation to put forward corroborative evidence to support his testimony (see *Balachandran v Public Prosecutor* [2005] 2 MLJ 301; [2005] 1 AMR 321). In our view, parliament deemed it necessary to make specific provision concerning the evidence of the agent provocateur in cases relating to the fight against drug trafficking where it is difficult to secure evidence in the usual method especially if it involves organised drug traffickers. The use of agent provocateurs is now a common technique employed by the police in apprehending drugs traffickers (see *Wan Mohd Azman bin Hassan v Public Prosecutor* [2010] 1 MLJ 749; [2010] 4 CLJ 529).

[26] Walau bagaimanapun, selepas meneliti keterangan SP6 secara keseluruhan, kami bersetuju dengan pandangan hakim mahkamah sesyen dan

- A PK bahawa terdapat beberapa kecacatan ('infirmities') dalam keterangan SP6 seperti berikut:
- (a) terdapat percanggahan dalam beberapa aspek penting keterangan SP6;
- B (b) SP6 mengakui bahawa salah satu daripada laporan-laporannya iaitu eksh P39 adalah tidak benar; dan
- (c) SP6 bersetuju dengan cadangan peguambela semasa pemeriksaan balas bahawa keterangannya di mahkamah adalah berdasarkan arahan SP18.
- C [27] Dalam hal keadaan sedemikian, kami bersetuju dengan pandangan PK bahawa keterangan SP6 hendaklah dipertimbangkan secara berhati-hati. Kami juga bersetuju bahawa keterangan SP6 tidak boleh ditolak sepenuhnya tetapi hendaklah diteliti berdasarkan panduan-panduan yang dinyatakan, antara lain, dalam kes-kes *Andy bin Bagindah v Public Prosecutor* [2000] 3 MLJ 644 (dirujuk), *Public Prosecutor v Datuk Haji Harun bin Haji Idris (No 2)* [1977] 1 MLJ 15; [1977] 1 MLJ 5. Keterangan SP6 hendaklah dilihat dari segala sudut untuk menentukan sama ada beliau bercakap benar dalam aspek-aspek penting keterangan kes ini.
- E (b) *Keterangan mengenai apa yang diberitahu oleh Ruslan bin Sahat (telah meninggal dunia) kepada SP6*
- F [28] Berdasarkan rekod rayuan, Ruslan bin Sahat telah meninggal dunia sebelum SP6 memberi keterangan di mahkamah sesyen. Justeru, persoalan undang-undang yang berbangkit ialah sama ada keterangan SP6 berkaitan dengan apa yang dinyatakan oleh Ruslan bin Sahat kepada beliau boleh diterima masuk sebagai keterangan atau ia adalah keterangan dengar cakap ('hearsay').
- G [29] Keterangan dengar cakap ('hearsay evidence') tidak ditafsirkan dalam mana-mana statut. Profesor Sir Rupert Cross di dalam bukunya *Cross on Evidence*, (Edisi 4) 1974, berkata di ms 6 mengenai keterangan dengar cakap seperti berikut:
- H statement other than one made by a person while giving oral evidence in the proceedings is (inadmissible as evidence of any fact stated).
- I [30] Dalam buku *Phipson on Evidence, the Practitioner's Work*, (Edisi ke-12) 1976, kenyataan berikut telah diberikan di perenggan 625:
- Former oral or written statements by any person, whether or not he is a witness in the proceedings, may not be given in evidence if the purpose is to tender them as evidence of the truth of the matters asserted.

[31] Dalam kes *Subramanian v Public Prosecutor* [1956] 1 MLJ 220, Privy Council telah menjelaskan keterangan dengar cakap di ms 222 seperti berikut:

... In ruling out peremptorily the evidence of conversation between the terrorists and the appellant the trial judge was in error. Evidence of a statement made to a witness by a person who is not himself called as a witness may or may not be hearsay. It is hearsay when the object of the evidence is to establish the truth of what is contained in the statement. It is not hearsay and is admissible when it is proposed to establish by the evidence, not the truth of the statement, but the fact that it was made. The fact that the statement was made, quite apart from its truth, is frequently relevant in considering the mental state and conduct hereafter of the witness or of some other person in whose presence the statement was made. In the case before their Lordships statements could have been made to the appellant by the terrorists, which, whether true or not, if they had been believed by the appellant, might reasonably have induced in him an apprehension of instant death if he failed to conform to their wishes

[32] Lord Wilberforce dalam kes *Ratten v R* [1972] AC 379 di ms 387 berkata seperti berikut:

The mere fact that the evidence of a witness as to words spoken by another person who is not called is no objection to its admissibility. Words spoken are facts just as much as any other action by a human being. If the speaking of the words is a relevant fact, a witness may give evidence that they were spoken. A question of hearsay only arises when the words spoken are relied on 'testimony', that is, as establishing some fact narrated by the words.

[33] Melihat kepada tujuan pihak pendakwaan mengemukakan keterangan mengenai apa yang diberitahu oleh Ruslan bin Sahat kepada SP6 ialah untuk membuktikan permintaan-permintaan suapan oleh responden-responden pada tarikh-tarikh dan tempat-tempat tertentu seperti yang terdapat dalam pertuduhan-pertuduhan, kami berpendapat bahawa keterangan tersebut tidak boleh diterima masuk sebagai keterangan kerana sebenarnya ia bertujuan untuk membuktikan kebenaran pernyataan yang diberitahu oleh Ruslan bin Sahat kepada SP6. Kami tidak dapat mengesan apa-apa tujuan lain keterangan tersebut dikemukakan oleh pihak pendakwaan.

(c) Keterangan perbualan telefon yang dipintas oleh pihak pendakwaan

[34] Mengikut rekod rayuan, pihak pendakwa telah memintas dan merakamkan beberapa perbualan telefon dan telah mengemukakan rekod-rekod tersebut sebagai eksh P65A, P66A, P67A, P69A, P70A dan P71A dan P87A. Transkripnya pula telah dikemukakan sebagai ekshs P65B, P66B, P67B, P69B, P70B, P71B dan P87B. Ekshibit-ekshibit tersebut, jika diterima masuk sebagai keterangan, tidak syak lagi akan menjadi keterangan yang

- A penting bagi pihak pendakwaan membuktikan pembabitkan responden-responden dengan perbuatan rasuah seperti yang dipertuduhkan terhadap mereka.
- B [35] Malangnya, tiada perakuan yang ditandatangani oleh pendakwa raya seperti diperuntukkan di bawah s 39(4) Akta 575 dikemukakan berhubung dengan eksibit-eksibit tersebut. Timbalan pendakwa raya terpelajar tidak mempertikaikan fakta mengenai ketiadaan perakuan tersebut tetapi berhujah bahawa eksibit-eksibit tersebut boleh diterima masuk di bawah prinsip undang-undang lazim ('common law'). Bagi menyokong hujah beliau,
- C timbalan pendakwa raya merujuk kepada kes-kes *Kuruma Son of Kaniu v The Queen* [1955] AC 197, *Mohd Ali Jaafar v Public Prosecutor* [1998] 4 MLJ 210; [1998] 4 CLJ Supp 208 dan *Ng Yiu Kwok and Ors v Public Prosecutor* [1989] 3 MLJ 166 (MA).
- D [36] Kami bersetuju dengan keputusan PK bahawa prinsip-prinsip undang-undang lazim adalah tidak terpakai dalam kes ini kerana kebolehterimaan masuk ekshibit-ekshibit tersebut sebagai keterangan adalah dengan jelas dikawal oleh peruntukan statutori iaitu s 49 Akta.
- E [37] Adalah menjadi undang-undang mantap bahawa mahkamah tidak boleh mengimport prinsip-prinsip undang-undang lazim ('common law') dari bidang kuasa lain sekiranya telah sedia terdapat peruntukan statutori khusus mengenainya. Dalam kes *Raphael Pura v Insas Bhd & Ors* [2003] 1 MLJ 513;
- F [2003] 1 CLJ 61, Abdul Hamid Mohamad HMP (sebagaimana beliau ketika itu) berkata di ms 88:
- In my view, this court is bound by the provisions of our own rules and not that of any other country.
- G ...
- Furthermore, this court too should be careful and slow to adopt the decisions of the courts in other countries, even on the basis that it forms parts of the common law of England, which on this point, it is not. Particular attention must be paid to the written law of this country. In other words, the provisions of s 3(1) of the Civil Law Act 1956, must always be borne in mind.
- H
- I [38] Pada pandangan kami, sekiranya undang-undang telah membuat peruntukan khusus mengenai kebolehterimaan masuk sesuatu keterangan, peruntukan tersebut hendaklah dipatuhi sepenuhnya. Justeru, mahkamah tidak boleh bergantung kepada peruntukan undang-undang lain, termasuklah undang-undang lazim ('common law').
- [39] Kami bersetuju dengan pemerhatian yang dibuat oleh PK bahawa rakaman video yang ditanda sebagai eksh P54A, P55A, P56A, P57A, P58A,

P59A, P60A, P61A, P62A, P63A dan P64A tidak boleh diberi pertimbangan atas alasan-alasan yang berikut: **A**

- (a) 'Pin hole camera' dan telefon bimbit di mana rakaman dibuat tidak dikemukakan di mahkamah bagi memastikan peralatan tersebut berada dalam keadaan baik; **B**
- (b) kualiti rakaman adalah tidak memuaskan di mana beberapa gambar dan beberapa bahagian perbualan tertentu yang dirakamkan tidak boleh dilihat atau didengar;
- (c) beberapa bahagian perbualan yang dirakamkan tidak jelas atau tidak boleh difaham; dan **C**
- (d) tiada transkrip rakaman perbualan disediakan dan/atau dibuat oleh pihak pendakwa untuk dikemukakan di mahkamah.

[40] Dalam hal keadaan di mana rakaman gambar dan perbualan hilang dan tidak lengkap; tidak syak lagi terdapat kemungkinan yang keterangan tersebut adalah tidak tepat dan gambar yang dilihat dan perbualan yang didengar tidak boleh memberi gambaran sebenar mengenai apa yang berlaku. Ia juga boleh mengelirukan. **D**

[41] Dalam kes *Ram Singh v Col Ram Singh* AIR 1986 SC 3, syarat-syarat berikut telah dinyatakan oleh Mahkamah Agung India untuk membolehkan sesuatu rakaman perbualan diterima masuk sebagai keterangan: **E**

- (a) the voice of the speaker must be duly identified by the maker of the record or by others who recognise his voice. Where the maker has denied the voice it will require very strict proof to determine whether or not it was really the voice of the speaker. **F**
- (b) The accuracy of the tape recorded statement has to be proved by the maker of the record by satisfactory evidence direct or circumstantial. **G**
- (c) Every possibility of tempering with or erasure of a part of a tape recorded statement must be ruled out otherwise it may render the said statement out of context and, therefore, inadmissible.
- (d) The statement must be relevant according to the rules of Evidence Act. **H**
- (e) The recorded cassette must be carefully sealed and kept in safe or official custody.
- (f) The voice of the speaker should be clearly audible and not lost or distorted by other sounds or disturbance. **I**

[42] Pendekatan yang sama telah diambil oleh mahkamah di Malaysia, dalam kes *Mohd Ali Jaafar v Public Prosecutor* [1998] 4 MLJ 210; [1998] 4 CLJ Supp 208, apabila Hakim Augustine Paul (sebagaimana beliau ketika itu) telah

- A menggariskan prosedur yang perlu diikuti sebelum sesuatu rakaman gambar dan/atau perbualan boleh diterima masuk sebagai keterangan. Prosedur tersebut telah diringkaskan seperti berikut di ms 226 (MLJ); 222–223 (CLJ):
- B
- (a) the tape was run through and found to be clean before the recording was made;
 - (b) the machine was in proper working order;
 - (c) the tape was not tampered with or altered in any way — it should be established in whose possession the tape was at all times;
- C
- (d) the officers (or other witnesses) played the tape over after making the recording and heard voices which they can identify;
 - (e) a transcript was prepared of the voices; if it was just taken down in shorthand and the typed transcript prepared from the shorthand notes then the notes should be saved;
- D
- (f) the officers (or other witnesses) played over the recording and checked it with the transcript as to the identity of the voices and as to the conversation.

(See *Canadian Criminal Evidence* (3rd Ed), by PK McWilliams QC at pp 7–10).

- E
- (d) Anggapan di bawah s 42 Akta

[43] Bagi membuktikan satu kesalahan di bawah s 10(a)(aa) Akta, adalah tidak memadai bagi pihak pendakwaan membuktikan bahawa responden-responden telah meminta dan/atau menerima suapan semata-mata. Pihak pendakwa perlu juga membuktikan bahawa suapan tersebut diminta dan/atau diterima secara rasuah ('corruptly') sebagai suatu dorongan untuk membantu SP6 mendapatkan cadangan projek tersebut.

- G
- [44] Proposisi undang-undang mengenai perkara ini adalah jelas dan telah diputuskan oleh banyak kes. Dalam kes *Public Prosecutor v Dato' Saidin bin Thamby* [2012] 3 MLJ 476; [2012] 4 CLJ 15, Abdul Malik Ishak HMR, telah merujuk kepada kes-kes *Lim Kheng Kooi & Anor v Regina* [1957] 1 MLJ 199; [1957] 1 LNS 36; *Public Prosecutor v You Kong Lai* [1985] 1 MLJ 298; [1984] 1 CLJ 379; [1984] 2 CLJ (Rep) 429; *Choong Oi Choo v Public Prosecutor & Another case* [1986] 2 CLJ 231; [1986] CLJ (Rep) 325; *Public Prosecutor v Mohamed Ali bin Mohamed Amin & Anor* [1979] 2 MLJ 57; [1979] 1 LNS 76; *Public Prosecutor v Datuk Haji Harun bin Haji Idris (No 2)* [1977] 1 MLJ 15; [1976] 1 LNS 97; *Ahmad Shah bin Hashim v Public Prosecutor* [1980] 1 MLJ 77; [1979] 1 LNS 4 dan memutuskan bahawa untuk membuktikan permintaan dan/atau penerimaan sesuatu suapan itu dibuat 'secara rasuah' di bawah s 3(a)(i) Akta Pencegahan Rasuah 1961, pihak pendakwaan hendaklah menunjukkan bahawa tujuan suapan adalah salah di sisi undang-undang. Justeru, permintaan dan/atau penerimaan wang bagi tujuan sumbangan
- H
- I

kepada parti politik semata-mata, sebagaimana yang telah dikemukakan oleh peguambela-peguambela responden-responden kepada saksi-saksi pihak pendakwaan semasa pemeriksaan balas, adalah tidak menyalahi undang-undang.

A

[45] Sama ada sumbangan kepada parti politik menjadi suatu kesalahan rasuah atau tidak adalah bergantung kepada fakta dan keadaan yang wujud dalam sesuatu kes. Bagi memahami perbezaan antara sumbangan yang membentuk kesalahan rasuah atau tidak, barangkali suai manfaat sekiranya kami merujuk kepada satu kertas penyelidikan bertajuk 'A Statutory Element in Exile: Defining 'Corrupt Intent' in Federal Bribery Law', Research Paper for 'Campaign Finance and Election Law', Dec 2010, oleh Brennan Hughes dari Vanderbilt University, yang menyatakan mengenai sumbangan kepada parti politik di ms 5 seperti berikut:

B

C

This 'corrupt intent' element is also what enables juries [courts] to separate legitimate campaign contributions from those which are unacceptable bribes. Individuals and politically active entities make campaign contributions using one of two strategies. In an electoral strategy, the donor chooses a candidate that appears to represent his interests, and contributes to that candidate in order to get the candidate elected. On the other hand, in a legislative strategy, a person or entity makes campaign contributions to candidates - not necessarily to help that candidate's (re)election, but to influence that candidate in respect to certain issues. There is nothing inherently illegal or wrong about either of these strategies.

D

E

[46] Selanjutnya, penulis telah memberi beberapa contoh di mana sumbangan kepada parti politik boleh menyalahi undang-undang dan menjadi perbuatan rasuah:

F

A campaign contribution can be given corruptly under several circumstances. For example, a donor may condition a campaign contribution on the candidate's promise to perform a particular future act. A candidate may promise a particular act, conditioned upon whether a particular contribution is given. In both of these circumstances, there is a quid pro quo, and it is this reciprocity that distinguishes the bribe/extortion from an unlawful gratuity (a gift to reward the official for some past or future official act). In both of these circumstances, there is also corruption.

G

H

The bribing donor seeks an unfair advantage for himself; the official who solicits a bribe seeks to enrich himself in ways that subvert both his ability to apply his unbiased judgment and his ability to represent the will of his constituents.

[47] Dengan mengambil kira pandangan mengenai persoalan undang-undang yang dinyatakan di atas, kami kini akan membincangkan kes-kes yang dirayukan oleh perayu. Kami mendapati PK telah menimbang dengan teliti kesemua keterangan yang dikemukakan oleh pihak pendakwaan dalam kes-kes tersebut dan beliau telah memberi alasan yang terperinci

I

- A terhadap keputusan yang dibuatnya. Kami bersetuju dengan alasan yang diberikan oleh PK dan tidak mendapati apa-apa sebab kukuh untuk mengganggu keputusan tersebut.
- B [48] Bagi pertuduhan pertama dan kedua terhadap responden ketiga yang dikatakan menerima wang tunai sebanyak RM1,000 dan RM9,000, kami bersetuju dengan keputusan PK bahawa pihak pendakwaan telah gagal membuktikan bahawa wang tersebut telah diterima secara rasuah bagi mendorong responden ketiga membantu SP6 mendapatkan projek yang dicadangkan dan/atau perbuatan tersebut bertentangan dengan undang-undang.
- C
- D [49] Pihak pendakwaan telah mengemukakan keterangan melalui SP6 bahawa Ruslan bin Sahat memberitahu beliau supaya membayar sebanyak RM10,000 kepada responden ketiga dan beberapa orang YB serta Ahli-ahli MPPT bagi menolong SP6 mendapatkan cadangan projek tersebut. Ruslan bin Sahat menyebut beberapa nama, iaitu, YB Usaili (responden ketiga), Zul Hassan (responden pertama), dan Azrim (responden kelima). Malangnya, Ruslan telah meninggal dunia dan apa yang diberitahu oleh Ruslan bagi pihak responden-responden adalah tergolong dalam keterangan dengan cakap semata-mata. Adalah jelas daripada keterangan SP6, permintaan wang sebanyak RM10,000 tersebut telah dibuat oleh Ruslan bin Sahat dan bukannya oleh responden ketiga. Ruslan bin Sahat tidak dapat dipanggil untuk memberi keterangan dan dibuat pemeriksaan balas bagi menguji kebenaran apa yang diberitahunya kepada SP6. Keadaan yang wujud dalam kes ini adalah seperti yang dikatakan oleh pepatah Inggeris 'dead men tell no tales'.
- E
- F
- G [50] PK telah memutuskan bahawa keterangan keadaan ikut keadaan ('circumstantial evidence') yang dikemukakan oleh pihak pendakwaan adalah tidak mencukupi untuk dibuat inferen yang pasti bahawa sebenarnya suapan tersebut telah diterima oleh responden ketiga sebagai suatu dorongan bagi membantu SP6 mendapatkan cadangan projek tersebut (lihat ms 51–61 rekod rayuan). Kami berpendapat PK tidak khilaf dalam menganalisa keterangan
- H ikut keadaan yang berkaitan dengan isu ini.
- I [51] Mengenai pertuduhan ketiga terhadap responden ketiga, keterangan yang dikemukakan oleh pihak pendakwaan tidak dapat menunjukkan dengan pasti siapakah sebenarnya yang meminta wang sebanyak RM50,000 untuk diberikan kepada responden kedua. Keterangan SP6 bahawa Ruslan yang mengarahkan beliau untuk memegang wang sejumlah RM5,000 untuk diberikan kepada responden kedua adalah bercanggah dengan laporan yang dibuatnya sendiri (lihat eksh P37). Keraguan yang munasabah telah timbul mengenai siapakah sebenarnya yang meminta wang sebanyak RM5,000 untuk

diberikan kepada responden kedua, iaitu sama ada Ruslan bin Sahat atau responden ketiga, yang membuat permintaan tersebut. A

[52] Keterangan mengenai tujuan wang tersebut diminta juga meragukan kerana terdapat percanggahan dalam keterangan yang diberikan oleh SP6 sendiri. Dalam laporan di eksh P37, SP6 menyatakan bahawa wang sebanyak RM5,000 tersebut adalah untuk responden kedua membantu beliau mendapatkan projek yang dicadangkan; sedangkan dalam laporannya terkemudian, iaitu eksh 9, SP6 telah menukar keterangannya dan mengatakan bahawa tujuan RM5,000 tersebut diminta adalah untuk sumbangan bagi pilihan raya Permatang Pauh dan juga untuk menolong beliau mendapatkan projek yang dicadangkan. B C

[53] Mengenai pertuduhan keempat terhadap responden kedua dan responden ketiga, berdasarkan keterangan yang dikemukakan, tidak terdapat keterangan terus ('direct evidence') yang boleh menunjukkan bahawa responden ketiga telah berjanji atau bersetuju untuk membantu SP6 mendapatkan cadangan projek tersebut. Sebaliknya, keterangan yang dikemukakan jelas menunjukkan bahawa wang sebanyak RM5,000 tersebut sebenarnya telah diberikan sebagai sumbangan bagi pilihan raya Permatang Pauh. D E

[54] Kami telah meneliti analisis keterangan yang dibuat oleh PK mengenai perkara ini di ms 67–68 RR dan mendapati bahawa keputusan beliau adalah disokong oleh keterangan yang berada di hadapan mahkamah. F

[55] Mengenai pertuduhan kelima terhadap responden ketiga, kelemahan yang sama berlaku kepada kes pihak pendakwa. Terdapat eksh P39 yang menunjukkan bahawa SP6 telah menyerahkan wang tunai sebanyak RM5,000 kepada YB Jamaludin (responden ketiga), dengan kehadiran YB Osman (responden keempat) dan Ruslan bin Sahat. Walau bagaimanapun, SP6 menyatakan bahawa wang tersebut adalah sumbangan bagi pilihan raya Permatang Pauh. G

[56] Kami bersetuju dengan keputusan PK bahawa adalah tidak selamat untuk bersandar kepada eksh P39 atas dua sebab yang berikut: H

- (a) SP6 bersetuju dalam pemeriksaan balas bahawa kandungan laporannya adalah palsu; dan
- (b) adalah tidak jelas dari laporan tersebut kepada siapakah wang tersebut akan diberikan. I

[57] Rayuan terhadap pertuduhan-pertuduhan lain di mana PK telah memerintahkan responden pertama, responden ketiga dan responden keempat

- A membela diri telah tidak diteruskan kerana kekangan undang-undang. Justeru, kami tidak bercadang untuk membincangkan pertuduhan-pertuduhan tersebut kerana ia telah menjadi isu akademik.

KESIMPULAN

- B [58] Kami telah memberi pertimbangan yang mendalam terhadap hujah-hujah yang dikemukakan oleh perayu bagi mencabar keputusan PK yang mengekalkan perintah pelepas dan pembebasan responden-responden di akhir kes pendakwaan bagi kes-kes yang berkaitan. Kami juga telah meneliti
- C rekod rayuan dan hujah-hujah bertulis yang difailkan. Kami mendapati keterangan yang dikemukakan oleh pihak pendakwaan tergolong kepada dua keadaan, iaitu sama ada tidak boleh diterima masuk sebagai keterangan atau tidak mencukupi bagi membuktikan inti pati-inti pati pertuduhan yang
- D dikemukakan terhadap responden-responden sebagaimana yang dikehendaki oleh undang-undang.

- [59] Kami berpendapat tidak ada 'appellable error' yang dilakukan oleh PK yang mewajarkan campur tangan mahkamah ini. Natiyahnya, perintah PK
- E dengan ini disah dan dikekalkan.

Rayuan ditolak.

Dilaporkan oleh Afiq Mohamad Noor

F

G

H

I